

ONDERZOEKSPLAN 2004

februari 2004

Colofon

De Nijmeegse Rekenkamer:

De Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen (verder de Rekenkamer) bestaat uit raadsleden, heeft een externe voorzitter en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Zij heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. Haar doel is de gemeenteraad een extra handvat te bieden zijn controlerende taak uit te voeren. De Rekenkamer voert onderzoek uit, waarbij zij antwoord wil krijgen op vragen zoals: zijn de doelen van het gemeentelijk beleid bereikt? Zijn de voorbereiding en de uitvoering van het beleid efficiënt verlopen? Welke aanbevelingen zijn nodig om de doeltreffendheid te vergroten?

De Rekenkamer voert zelf onderzoek uit. In de onderzoeken wordt altijd teruggekeken naar het verleden, met als nadrukkelijke bedoeling te leren voor de toekomst. Jaarlijks stelt de Rekenkamer een onderzoeksplan op, waarin wordt aangegeven welke onderzoeken in uitvoering worden genomen. Ieder jaar doet de Rekenkamer in ieder geval onderzoek naar de jaarrekening. Daarnaast voert zij twee tot drie onderzoeken uit die gericht zijn op de doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid op specifieke beleidsterreinen of onderdelen daarvan.

Samenstelling:

Leden:	R. Bos A. Hillen B. Muhren W. van Nispen M. Simons – Welschen
Plaatsvervangende leden:	1 ^e : B. van Zijll de Jong – Lodenstein 2 ^e : J. Lagerweij
Voorzitter:	L. Dolmans
Secretaris:	J. Smink

Inhoudsopgave

1	<u>Inleiding</u>	1
2	<u>Toelichting takenpakket</u>	2
3	<u>Onderzoeksplan 2004</u>	6
3.1	<u>Werkwijze opstellen Onderzoeksplan 2004</u>	6
3.2	<u>Invulling takenpakket 2004</u>	8
3.2.1	Onderzoek	8
3.2.2	Oriënterend onderzoek	9
3.2.3	Nazorg onderzoek	9
3.2.4	En verder ...	10
3.2.5	Planning	11
3.2.6	Personeel	11
3.2.7	Financieel	12
<u>Bijlage 1</u>	Reactie College op verzoek Rekenkamer aan te geven welke onderzoeken hij in 2004 oppakt	
<u>Bijlage 2</u>	Overzicht van aangeleverde ideeën die niet worden opgepakt met argumentatie daarvoor	

1. Inleiding

De Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen (verder de Rekenkamer) bestaat uit raadsleden, heeft een externe voorzitter en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. De Rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente.

Het doel van de Rekenkamer is de gemeenteraad te ondersteunen in zijn controlerende taak. Daarnaast hebben wij een onafhankelijke controlerende taak voor het publiek. Wij voeren hiertoe zelf onderzoek uit. Wanneer dat met het oog op de personele capaciteit of expertise noodzakelijk is, huren wij extern deskundigen in. De externe deskundigen vormen dan samen met onze secretaris het onderzoeksteam. In de onderzoeken wordt altijd teruggekeken naar het verleden, met als nadrukkelijke bedoeling te leren voor de toekomst. De Rekenkamer neemt in haar adviezen geen nadrukkelijke standpunten in. Zij geeft oplossingsrichtingen aan, waarmee de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld 'in de toekomst te kijken' en tot afgewogen besluiten te komen.

Jaarlijks stellen wij een Onderzoeksplan op, waarin wordt aangegeven welke onderzoeken wij in uitvoering nemen. Ieder jaar doen wij in ieder geval onderzoek naar de jaarrekening. Daarnaast voeren wij onderzoeken uit die gericht zijn op de rechtmatigheid, doeltreffendheid en/of doelmatigheid op specifieke beleidsterreinen. Verder voeren wij jaarlijks enkele oriënterende onderzoeken uit. In het kader van nazorg volgen wij de follow-up van uitgevoerde onderzoeken.

Leeswijzer

In voorliggend Onderzoeksplan beschrijven wij eerst ons takenpakket. Vervolgens gaan wij in op de werkwijze die wij hebben gevolgd bij het opstellen van dit Onderzoeksplan. Tenslotte geven wij concreet aan, hoe wij in 2004 invulling geven aan ons takenpakket.

2. Toelichting takenpakket

Binnen ons takenpakket maken wij onderscheid naar:

- Onderzoek:
 - Onderzoek naar de jaarrekening
 - Onderzoek naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid van beleid
 - Onderzoek naar rechtmatigheid
- Oriënterend onderzoek
- Nazorg onderzoek
- En verder ...

Wij lichten de verschillende onderdelen van ons takenpakket in het vervolg van dit hoofdstuk toe.

Onderzoek

Onderzoek naar de jaarrekening

Elk jaar voeren wij onderzoek uit naar de jaarrekening. Met het onderzoek naar de jaarrekening streven wij twee doelen na. In de eerste plaats beogen wij informatie te leveren die in onze ogen van belang is voor de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad. Verder willen wij een bijdrage leveren aan de verbetering van het verantwoordingsproces en aan het functioneren van de organisatie in brede zin.

Onderzoek naar rechtmatigheid

Tot nu toe hebben wij onderzoeken naar rechtmatigheid uitgevoerd in het kader van ons onderzoek naar de jaarrekening. Wij diepen één thema dan verder uit. Met ons onderzoek naar rechtmatigheid beogen wij een tweeledig doel. In de eerste plaats willen wij een beeld krijgen van de mate waarin het feitelijke functioneren in overeenstemming is met rechtmatigheidseisen. Meer specifiek houdt dat in dat wij onderzoek doen naar het financieel beheer en naar de toepassing van regelgeving. Op basis daarvan willen wij de vraag beantwoorden of lasten, baten en balansmutaties rechtmatig zijn. Met andere woorden of ze in overeenstemming zijn met geldende wettelijke regels, waaronder verordeningen. In de tweede plaats willen wij met ons onderzoek de discussie voeden over de inhoud en de reikwijdte van het begrip rechtmatigheid.

Wij vinden het van groot belang dat over het begrip rechtmatigheid op dit moment binnen de gemeenteraad discussie wordt gevoerd. In de eerste plaats, omdat de rechtmatigheid een uitdrukkelijker rol gaat spelen in de financiële verantwoording. In de nieuwe Gemeentewet is namelijk vastgelegd dat de accountant vanaf de jaarrekening 2004 ook een verklaring moet afleggen over de rechtmatigheid (naast de al bestaande verklaring over de getrouwheid). In de tweede plaats, omdat de gemeenteraad de rol van opdrachtgever van de accountantscontrole krijgt. Voor de

controle van de jaarrekening 2004 en volgende jaren is de gemeenteraad opdrachtgever van de accountant. Als de lijn van voorgaande jaren wordt gevolgd starten de voorbereidingen voor deze controle al direct na de zomer van 2004.

Onderzoek naar doelmatigheid en/of doeltreffendheid

Jaarlijks voeren wij enkele 'grote' onderzoeken uit naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid van (uitvoering van) beleid. Naast het algemene doel van onderzoek (terugkijken naar het verleden om te leren voor de toekomst) onderscheiden wij vier specifieke doelen:

1. Het vergaren van inzicht;
2. Het geven van een oordeel;
3. Het stimuleren van een verbeterproces;
4. Het doorbreken van een impasse.

Bij het bepalen van uit te voeren onderzoeken staan wij op het standpunt dat wij eerst beoordelen hoe het College een bepaalde materie oppakt, om pas daarna of op basis daarvan te besluiten over te gaan tot eigenstandig onderzoek. Om te komen tot een definitieve keuze hanteren wij de criteria belang, twijfel en risico.

Belang: Het belang dat verbonden is aan het onderwerp. Het begrip belang moet breed worden geïnterpreteerd. Wij doelen op zowel financieel belang als maatschappelijk belang.

Twijfel: Twijfel over het feitelijk functioneren. Naarmate er meer twijfels bestaan over de kwaliteit van het feitelijk functioneren is er meer aanleiding tot onderzoek.

Risico: Kans dat de rekening aan de gemeente gepresenteerd wordt op het moment dat het mis gaat. Hoe groter deze kans, hoe meer risico en hoe meer aanleiding tot onderzoek.

Bij het maken van de keuze houden wij tevens rekening met de onderzoeken die recent zijn of binnenkort worden gestart door het College.

Met de nieuwe Gemeentewet is het College verplicht zelf periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur te doen (artikel 213a). Deze verplichting is uitgewerkt in de 'Verordening periodiek onderzoek'. Deze verordening is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 9 juli 2003 en treedt in werking per 1 januari 2004. In het licht van de wettelijke verplichting hebben wij het College gevraagd ons aan te geven welke onderzoeken hij in 2004 uitvoert.

De onderzoeken van College en Rekenkamer vinden naast elkaar plaats. Vanaf 2004 vindt afstemming over de onderzoeksonderwerpen plaats in het audit-commissie. Het voorstel is deze commissie te laten bestaan uit twee raadsleden, de griffier, de voorzitter van de Rekenkamer, de portefeuillehouder financiën/bedrijfsvoering, de gemeentesecretaris, de stadscontroller en de accountant. De commissie voert vier keer per jaar afstemmingsoverleg over de diverse onderwerpen die worden onderzocht

binnen de gemeente. De geplande bespreking van dit voorstel door de commissie Algemeen Bestuur op 27 januari jl. 2004 is niet doorgegaan.

Per onderzoek stellen wij een Plan van Aanpak op, waarin wij uitwerking geven aan de doelstelling, de probleemstelling, de onderzoeksvragen en de te hanteren onderzoeksmethode(n) voor het betreffende onderzoek. Tevens gaan we in het Plan van Aanpak in op de onderlinge taakverdeling, de planning en de eventuele kosten voor de inhuur van capaciteit.

Oriënterend onderzoek

Naast het onderzoek naar de jaarrekening en de onderzoeken naar rechtmatigheid, doelmatigheid en/of doeltreffendheid, voeren wij jaarlijks enkele oriënterende onderzoeken uit. Het gaat hierbij om onderzoeken van enkele dagen, waarin wij ons verdiepen in de situatie op een specifiek beleidsterrein. De aanleiding voor een oriënterend onderzoek kan divers zijn. Zo kan het gaan om onderzoeksvoorstellen die in het proces tot het Onderzoeksplan zijn 'afgevallen'. In dit geval benoemen wij deze in het Onderzoeksplan. Daarnaast kunnen ook uit het onderzoek naar de jaarrekening onderwerpen voor oriënterend onderzoek volgen. Wanneer dit het geval is geven wij dat in het rapport aan de raad over ons onderzoek naar de jaarrekening aan. Tot slot kunnen ontwikkelingen in de loop van het jaar en signalen vanuit de organisatie of van daarbuiten aanleiding zijn een oriënterend onderzoek te starten. Op basis van de bevindingen uit het oriënterend onderzoek besluiten wij hoe wij verder varen.

Nazorg onderzoek

Wij volgen de voortgang van de uitvoering van onze aanbevelingen en hetgeen de gemeenteraad daarover besloten heeft. Wij doen dit door de voortgang in zijn algemeenheid te volgen, maar ook door op een aantal momenten daarover in gesprek te gaan met sleutelfiguren. Bij het volgen van de voortgang staan wij ook expliciet stil bij de wijze waarop de gemeenteraad zijn controlerende taak invult. Wij stellen de gemeenteraad op de hoogte van onze bevindingen. Wij doen dit via ons jaarverslag, tenzij wij van oordeel zijn dat aard van de bevindingen zodanig is, dat wij vinden dat de gemeenteraad daarvan eerder op de hoogte moet worden gesteld.

En verder ...

Naast de uitvoering van de onderzoeken, de nazorg daarvan en de oriëntatie op nieuwe onderzoeken verzamelen wij systematisch informatie over doelmatigheids/doeltreffendheidsonderzoek dat het College instelt. Hiertoe maken wij een selectie uit het totaal van onderzoeken dat het College op deze terreinen uitvoert.

Verder werken wij aan de opbouw van kennis door ontwikkelingen te volgen en monitorgegevens te verzamelen. Hierbij maken wij tevens gebruik van ervaringen bij andere rekenkamers.

Wij leveren een actieve bijdrage aan de Vereniging van Lokale Rekenkamers. Doel van de Vereniging van Lokale Rekenkamers is een platform te vormen van en voor lokale rekenkamers. De vereniging is gericht op het bevorderen van het goed functioneren van lokale rekenkamers.

De werkwijze van de Rekenkamer, de agenda's en verslagen van vergaderingen, alle rapporten en belangrijke brieven plaatsen wij op onze website. Op deze manier dragen wij zorg voor een brede toegankelijkheid.

3. Onderzoeksplan 2004

3.1 Werkwijze opstellen Onderzoeksplan 2004

Om voorliggend Onderzoeksplan op te kunnen stellen, hebben wij:

1. alle fracties in de gemeenteraad verzocht ideeën voor onderzoek voor 2004 aan te leveren;
2. inwoners van Nijmegen via een advertentie in huis-aanhuis-blad De Brug en een oproep op de website opgeroepen ideeën voor onderzoek voor 2004 aan te leveren;
3. zelf (in de loop van 2003) onderwerpen geïnventariseerd om te onderzoeken in 2004.

Tevens hebben wij het College gevraagd aan te geven welke onderzoeken hij uit gaat voeren in 2004. Het ontvangen overzicht is, met de bijbehorende begeleidende brief, opgenomen in bijlage 1.

Van de fractie van de PvdA hebben wij enkele ideeën voor onderzoek ontvangen. Deze zijn hierna opgenomen (samengevat door Rekenkamer). Van de overige fracties hebben wij geen reactie ontvangen op ons verzoek ideeën aan te leveren.

- Doelmatigheid en doeltreffendheid van reïntegratietrajecten
Aangegeven is dat 2003 het eerste jaar is waarin deze trajecten zijn aanbesteed en het wellicht te vroeg is al onderzoek te doen. Omdat op enig moment geëvalueerd zal moeten worden, wordt de Rekenkamer verzocht na te denken over goede evaluatiecriteria waaraan de doelmatigheid en doeltreffendheid van reïntegratietrajecten getoetst kunnen worden.
- Onderwijsgeldstromen
Aangegeven is dat in het onderwijs een aantal verschillende gemeentelijke beleids- en geldstromen langs elkaar lopen (onderwijsachterstandenbeleid, voor- en vroegschoolse educatie, peuterspeelzaalwerk, Open Wijkschool, Ouder-Kindcentra, etc). Vraag aan de Rekenkamer is na te gaan of deze gelden en het achterliggend beleid door de gemeente goed op elkaar zijn afgestemd en of de resultaten zijn als verwacht wordt.

In het volgende overzicht zijn de ideeën voor onderzoek opgenomen die door burgers zijn aangedragen (samengevat door Rekenkamer):

- Aankoop N.E.C. stadion door gemeente
Omdat een aantal raads- en collegebesluiten in de periode januari 2002 tot en met heden inzake N.E.C. en aan N.E.C.-gerelateerde zaken voor burgers (en vermoedelijk ook voor veel raadsleden) nauwelijks te volgen zijn.

- Uitvoering beleid beheer openbare ruimte
Omdat dit onderwerp hoog op de maatschappelijke agenda staat en het om de inzet van een fors deel van de gemeentelijke middelen vraagt.
- Afstemming en integratie van verschillende procedures voor woningbouwlocaties
Bij de bouw van woningen in de Waalsprong is vertraging opgelopen. Dit had voorkomen kunnen worden indien er bij de start van het proces een duidelijk beeld was van de te doorlopen procedures (zodat deze ook afgestemd hadden kunnen worden, o.a. bestemmingsplan, milieuvergunningen, MER e.d.).
- De gemeentelijke kosten per afdeling in relatie tot die van alle andere gemeenten in Nederland (of de 20 grootste gemeenten)
Achtergrond van de vraag is dat er voor de burger meer transparantie met betrekking tot de uitgaven zou moeten ontstaan. Op dit moment zijn alleen de totale uitgaven bekend en is niet duidelijk welke afdeling efficiënt werkt en waar aanzienlijke besparingen te bereiken zijn.
- Inzet van externe consultants
Achtergrond van de vraag is dat er voor de burger meer transparantie met betrekking tot de uitgaven zou moeten ontstaan. De inhuur van externe consultants door de gemeente Nijmegen is ondoorzichtig.
- Doelmatigheid en effectiviteit van de inzameling van huisvuil door de DAR en de verwerking ervan
De vraag is of de opbrengsten uit de huisvuilzakken opwegen tegen de kosten van de huishoudelijke afvalinzameling.
- Uitvoering van de WVG door de gemeente (Unit Voorzieningen Gehandicapten)
Na een aanvraag volgt binnen enkele weken een advies van de RIO, maar vervolgens duur het maanden voor een beslissing volgt van de gemeente (Unit Voorzieningen Gehandicapten). In de tussentijd vindt geen communicatie plaats. In het geval van de indiener van het idee zijn alleen acties uitgevoerd na bemiddeling door de wethouder, de burgemeester en de Nationale Ombudsman.
- Vergelijkend onderzoek naar kosten voor gemeente bij gratis parkeren tegenover die voor betaald parkeren.
Indiener verwacht dat gratis parkeren per saldo goedkoper is dan betaald parkeren.
- Wijze van postafhandeling, in het bijzonder de gehanteerde termijnen
De indiener van het idee heeft geconstateerd dat in veel gevallen de termijn van afhandeling van post wordt overschreden.

In zijn vergadering van 12/13 november heeft de gemeenteraad een motie aangenomen, waarin de Rekenkamer wordt verzocht onderzoek te doen naar 'verbonden partijen die risico's veroorzaken voor de begroting'.

Eigen ideeën van de Rekenkamer (aanvullend):

- Programmabegroting 2004
Achtergrond van dit idee is dat de kwaliteit van de begroting bepalend is voor de kwaliteit van de jaarrekening. De onderzoeken van de Rekenkamer naar de jaarrekening tot nu toe leverden steeds onder meer de aanbeveling op de kwaliteit van de begroting te verbeteren. Met het van kracht worden van nieuwe wettelijke eisen voor de begroting en jaarrekening vinden wij het nu een goed moment de begroting te beoordelen.
- Rechtmatigheidsonderzoek
Het gaat om een nieuw onderwerp voor de gemeenteraad, waarover nog veel onduidelijkheid bestaat. De Rekenkamer vindt het belangrijk een bijdrage aan de discussie over (het begrip) rechtmatigheid te blijven leveren.

3.2 Invulling takenpakket 2004

In deze paragraaf geven wij aan welke (oriënterende) onderzoeken wij in 2004 oppakken en waarom. Met het oog op onze beschikbare capaciteit en middelen kunnen wij slechts een gedeelte van de aangedragen ideeën voor onderzoek invullen. De indieners van de ideeën zijn hiervan op de hoogte. Wij hebben in bijlage 2 per idee dat wij niet oppakken, aangegeven waarop wij onze keuze hebben gebaseerd.

3.2.1 Onderzoek

Onderzoek naar de jaarrekening 2003

Dat de Rekenkamer onderzoek doet naar de jaarrekening is vastgelegd in de Verordening op de Rekenkamer. Het onderzoek naar de jaarrekening 2003 voeren wij uit volgens de aanpak van onze eerdere onderzoeken naar de jaarrekening. Wij besteden daarbij specifieke aandacht aan onze constatering in voorgaande jaren, de toezeggingen voor verbetering die het College hierop heeft gedaan en de nog openstaande moties van de gemeenteraad met betrekking tot de verbetering van de jaarrekening. In de aanloop naar het onderzoek naar de jaarrekening bepalen wij op welk(e) onderde(e)l(en) van de jaarrekening wij meer gedetailleerd onderzoek doen. Ons onderzoek naar de rechtmatigheid in brede zin vullen wij in door na te gaan in hoeverre de belangrijkste regels (wettelijke regels en regels van de gemeenteraad) voor de WVG worden nageleefd. Wij voeren hiervoor eerst een oriënterend onderzoek uit, om de reikwijdte van het onderzoek te bepalen. We gaan daarbij tevens na of wij dit onderzoek zelf uitvoeren of daarbij externe deskundigheid inhuren.

Onderzoek op het gebied van doelmatigheid, doeltreffendheid en/of rechtmatigheid

Wij hebben ervoor gekozen in 2004 de volgende 'grote' onderzoeken uit te voeren:

- **Programmabegroting**
De begroting is het kader voor de gemeenteraad om te sturen op hoofdlijnen. Voor de begroting 2004 geldt voor het eerst het Besluit Begroting en Verantwoording. Hiermee worden nieuwe eisen gesteld aan de begroting. Deze zijn er onder meer op gericht dat de gemeenteraad beter invulling kan geven aan zijn kaderstellende rol. Wij doen een gezamenlijk onderzoek met de rekenkamers van de gemeenten Apeldoorn en Arnhem naar de programmabegrotingen van deze gemeenten. Nagegaan wordt in hoeverre de eerste programmabegrotingen voldoen aan de eisen van het BBV en welke bijdrage hieraan is geleverd door de gemeenteraden van deze gemeenten. Alle leden van de gemeenteraad hebben inmiddels ons Plan van Aanpak ontvangen, met daarin een uitgebreidere toelichting op het onderzoek.
- **Verbonden partijen**
Wij gaan in op het verzoek van de gemeenteraad onderzoek te doen naar 'verbonden partijen die risico's vormen voor de begroting'. Volgens BBV zijn verbonden partijen derden, waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Het aantal verbonden partijen van gemeenten is groot. Wij starten dit onderzoek met het bepalen van de reikwijdte ervan. Onze insteek is in 2004 onderzoek te doen naar verbonden partijen in zijn algemeenheid en daarin twee verbonden partijen te betrekken (RIO en DAR). Op basis van de bevindingen besluiten wij of wij het onderzoek in 2005 (en volgende jaren) moeten uitbreiden met andere verbonden partijen.

3.2.2 Oriënterend onderzoek

Voor 2004 hebben wij de volgende oriënterende onderzoeken gepland:

- **Openbare ruimte**
Het gaat om een omvangrijk terrein. Binnen de Rekenkamer is niet exact duidelijk hoe één en ander in elkaar steekt. Het oriënterend onderzoek is erop gericht inzicht te krijgen in het beleidsterrein, het vigerende beleid en de wijze van uitvoering hiervan. Op basis hiervan besluit de Rekenkamer hoe zij verder vaart.
- **Afvalinzameling**
De Rekenkamer voert een kort oriënterend onderzoek uit naar de wijze van afvalinzameling. Op basis van de bevindingen besluit de Rekenkamer hoe zij verder vaart. De DAR wordt in ieder geval ook meegenomen als casus in het onderzoek naar verbonden partijen.

3.2.3 Nazorg onderzoek

Het College en de gemeenteraad hebben elk hun eigen verantwoordelijkheid in het realiseren van verbeteringen naar aanleiding van onze rapportages. Wij volgen in het kader van de nazorg hoe invulling wordt gegeven aan toezeggingen van het College en/of besluiten van de gemeenteraad naar aanleiding van onze rapporten. In 2003 gaat het om:

- Jaarrekening 2002
- NV Mensec;
- Rioolbeleid;
- SoZaWe;
- Jaarrekening 2003;
- Rechtmatigheid, case grondexploitaties;
- Tandem.

Per nazorg-traject stellen wij een Plan van Aanpak op. Hierin geven wij aan hoe wij invulling geven aan het nazorgtraject. In zijn algemeenheid geldt dat wij over onze bevindingen rapporteren in ons jaarverslag.

3.2.4 En verder ...

In 2003 hebben wij een aantal oriënterende onderzoeken uitgevoerd. Wij blijven de ontwikkelingen op deze terreinen op diverse manieren volgen:

- Bodemsanering
Ons is aangegeven dat in januari 2004 monitoringsgegevens met betrekking tot bodemsanering beschikbaar komen. Wij hebben besloten deze af te wachten en op basis daarvan te besluiten hoe wij verder varen.
- Personeelsbeleid
Dit onderwerp is volop in ontwikkeling. Medio 2003 zijn de resultaten uit het medewerkersonderzoek bekend geworden. Deze waren aanleiding een verbetertraject te starten. Begin 2004 wordt het plan 'professionalisering P&O' behandeld in het DT en vervolgens in het College. Wij blijven dit onderwerp volgen. Wij doen er geen expliciet onderzoek naar.
- Inhuur externe adviseurs
Wij blijven dit onderwerp volgen. Wij doen er geen expliciet onderzoek naar.
- Regionaal Indicatie Orgaan
Het RIO rapporteert elk kwartaal aan de gemeente. De gemeenteraad ontvangt hiervan een afschrift. De Rekenkamer ziet het als de controlerende taak van de gemeenteraad zelf met deze gegevens aan de slag te gaan. De Rekenkamer onderzoekt het RIO als casus in het onderzoek 'verbonden partijen'.
- Europese subsidies
Het voornemen is in 2004 de Administratieve Organisatie (AO) rond subsidies die de gemeente ontvangt te verbeteren. De inrichting van de AO voor het project

Kanaalgebied, die in overleg met het ministerie van BZK en acht andere gemeenten is opgesteld, wordt hierbij mede als handreiking gebruikt. De planning is dat in januari 2004 een Plan van Aanpak voor dit traject beschikbaar komt. Wij volgen dit project.

Verder volgen wij in 2004 een aantal specifieke onderzoeken en/of projecten van het College. Het gaat hierbij om de trajecten die wij ook in 2003 hebben gevolgd (professionaliseringstraject P&O, doorlichten subsidieproces, handhaving). Daaraan voegen wij in 2004 toe de verbetering van de postafhandeling.

3.2.5 Planning 2004

Onze planning voor 2004 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

	2003			
	Kwartaal I	Kwartaal II	Kwartaal III	Kwartaal IV
Onderzoek:				
• Jaarrekening 2003				
• Programmabegroting				
• Verbonden partijen				
Oriënterende onderzoeken:				
• Openbare ruimte				
• Afvalinzameling				
Nazorg onderzoeken				
... en verder				

3.2.6 Personeel

Wij beschikken over een full-time secretaris. Wanneer dat met het oog op de benodigde capaciteit of deskundigheid noodzakelijk is huren wij extern capaciteit in. Deze externe deskundige(n) vormen dan samen met de secretaris het onderzoeksteam.

3.2.7 Financieel

In de werkbegroting 2004 is voor de Rekenkamer het volgende budget opgenomen (exclusief salariskosten secretaris en doorberekening van kostenplaatsen):

Omschrijving	Begroting 2004	Begroting 2003 (na wijziging)
Kosten rekeningcommissie	20.907	20.598 (20.598)
Kosten onafhankelijke voorzitter Rekenkamer	30.000	0 (30.000)
Onderzoekskosten	53.006	52.223 (52.223)
Totaal	103.913	72.821 (102.821)

In 2003 heeft (via de Perspectiefnota) bijstelling van de begroting plaatsgevonden voor wat betreft de inhuur van de externe voorzitter. Voor wat betreft de onderzoekskosten wijkt de begroting nog steeds af van hetgeen bij de instelling van de Rekenkamer door de gemeenteraad is besloten (€ 90.756,04). Het Presidium heeft, om tegemoet te komen aan de wens van de raadscommissie Algemeen Bestuur, ons per brief (dd 18 juni 2003) een tijdelijke oplossing aangedragen, waarmee dit bedrag beschikbaar komt. Aangegeven is dat dit standpunt in de Zomernota aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd en een begrotingswijziging daarna volgt. In de Zomernota is het onderwerp niet opgenomen; een begrotingswijziging voor de kosten van de 'rekeningcommissie' en de 'onderzoekskosten' is nog niet vastgesteld.

Bijlage 1: Reactie College op verzoek Rekenkamer aan te geven welke onderzoeken hij in 2004 oppakt

In deze bijlage is de brief met bijlage opgenomen die wij van het College ontvingen met betrekking tot de onderzoeken die het College uitvoert in 2004 op het gebied van doelmatigheid en/of doeltreffendheid.

Bijlage 1: Reactie College op verzoek Rekenkamer aan te geven welke onderzoeken hij in 2004 oppakt

Wij ontvingen de volgende brief met bijlage van het College met betrekking tot de onderzoeken die het College uitvoert in 2004 op het gebied van doelmatigheid en/of doeltreffendheid.

Geachte mevrouw Smink,

In uw brief van 30 oktober 2004 verzoekt u het college om opgave van voorgenomen onderzoeken op het vlak van doelmatigheid en/of doeltreffendheid die (zullen) worden uitgevoerd. Zulks ter ondersteuning van de selectie van onderwerpen voor uw eigen Onderzoeksplan 2004.

Via de waarnemend stadscontroller is de directies verzocht, uiterlijk uiterlijk per 27 november opgave te doen van lopende en voorgenomen onderzoeken. Via hem hebt u ook reeds het bijgaande overzicht ontvangen, conform het verzoek om beantwoording uiterlijk per 1 december.

Zoals in zijn schrijven reeds is aangegeven, dient u de opgave op onderdelen nog als indicatief te beschouwen. Zo moet de opgave vanuit de afdeling O&S nog definitief afgestemd en vervolgens vastgesteld worden in het kader van het Onderzoeksprogramma van die afdeling. Ook zal de lijst in de loop der tijd nog aangevuld kunnen worden met nadere besluiten tot onderzoek.

De omvang van de lijst en aard van de opgaven geeft aan, dat het onderzoeksveld "doelmatigheid en/of doeltreffendheid" moeilijk is af te bakenen. Niettemin, en de gemelde voorbehouden, vertrouwen wij, dat dit overzicht van dienst kan zijn bij het bepalen van uw onderzoeksobjecten.

Uiteraard kunt u altijd om nadere informatie op specifieke onderwerpen vragen.

Met vriendelijke groet,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen

De Burgemeester,

De secretaris,

Mevr. Dr. G. ter Horst

ir. H.K.W. Bekkers

Opgave directies tbv onderzoeksplan RK 2004

Wat is het onderzoeksobject?	Wat wordt onderzocht?	Wie onderzoekt? Wanneer gereed	Opdrachtgever?
<i>Opgave DSB</i>			
sport- en welzijnsaccommodaties	tevredenheid van klanten	DWS, O&S	DSB-ACC
accommodatiebeleid	efficiency en effectiviteit	Deloitte ICS	DSB-ACC
gemeentelijke speeltuinen	bedrijfsvoering	DSB	college van B&W
huisvesting gemeentelijke organisatie	evaluatie huisvestingsproject Elckerlijc	n.t.b.	DT
afdeling Vastgoed	synergie-effecten samenvoeging	n.t.b.	DSB-VG
kwaliteit gemeentelijke vastgoedbeheer	benchmark met vergelijkbare gemeenten	n.t.b.	DSB-VG
openbare ruimte	kwaliteit openbare ruimte	n.t.b.	DSB-OR
facilitaire dienstverlening	benchmark met vergelijkbare fac. org.	ARKO, DHV, PWC	DSB
<i>Opgave DBO</i>			
Werkwijze Match	In kader van taakstelling	DBO-POI	DT
Ziekteverzuim	In kader van doelmatigheid	DBO-POI	DT
Herschikkers	In kader van doelmatigheid	DBO-POI	DT
Integratie multicultureel beleid DBO/DIW	In kader van doelmatigheid	DIW-Sawi	DT
Vermindering concernrichtlijnen	In kader van doelmatigheid	DBO-	DT
Vermindering inhuur externen / BIM	In kader van doelmatigheid	BIM; gereed	DT
Vrijdagmiddagsluiting	In kader van doelmatigheid	DBO-POI	DT
Efficiënt vergaderen	In kader van doelmatigheid	DBO-	DT
'Taskforce 10 miljoen'	Bezuinigingsmogelijkheden algemeen	Taskforce	B&W
Afhandeling bezwarenprocedures	Waardering door burgers	O&S; nov. 03	Jur. Vakgroep
Integriteit	Enquete onder medewerkers	D&T; dec. 03	DBO-CJZ
Integriteit	Idem/vergelijkend ond. div. gemeenten	Student; begin 2004	DBO-CJZ
Quick scan vergunningverlening	Kwaliteit/rechtmatigheid	DGG-Milieu	BM, DT
<i>Opgave DWS / O&S (nog indicatief)</i>			
Bestuursmonitoring (3 ^e meting)	bekendheid van en vertrouwen in B&W	O&S; najaar 2004	DBO
Medewerkersonderzoek	Vorbereiding 2 ^e meting	O&S; 4 ^e kw.04/2005	DBO
Gemeentelijke dienstverlening	Kwaliteitsoordeel van Nijm. burgers	O&S; voorj. 2004	DBO (Burgerjvslg)
Algemene review stad en wijk	Inzake Stads- en wijkmonitor 2003	O&S; 1 ^e kw. 04	DWS-Strat&Progr
Statistiek stad en wijk	Statist. monitoring stads-en wijkgetallen	O&S; doorlopend	DWS
Statistiek GSB	Statist. data landelijke GSB-monitor	O&S	DWS-Strat&Progr
Multifunctioneel centrum NEC	Evaluatie	O&S; 2004	DWS-Strat&Progr
Herstructurering Rode Dorp	Evaluatie (doorgesch. vanuit 2003)	O&S; ntb	DWS-Ontw.
Woningmarkt	Monitoring woningmarkt	O&S; 2 x p.j.	DGG-BoWo
Milieu / Milieumonitor	gedrag en waardering beleid bij burgers	O&S; ntb	DGG-Milieu
IBOR	Monitor tbv Integr. Beheer Openb. Ruimte	O&S; ntb	DGG-OR
Parkeren	Parkeermonitor (ondersteuning)	O&S; ntb	DGG-OR
Fiets-/schoolroutes	Evaluatie nieuwe routes	O&S; ntb	DGG-OR
Arbeidsmarkt	Monitoring arbeidsmarktgegevens tbv Uitstroom Beleidsplan	O&S; ntb	DIW-Sawi
Wijkcentra	Monitor kengetallen wijkcentra	O&S; ntb	DIW-Sawi
Sport-/welzijnsaccommodaties	Klantonderzoek	O&S; 2004	Sawi/CSR + Acc.
Integratie	Integratiemonitor	O&S; 2004ev (uitv.)	DIW-Sawi
Ondersteuning bewonersorganisaties	Evaluatie	O&S; ntb	DIW-Sawi
Budgetbeheer GKB	Effectmeting budgetbeheer	O&S; doorlopend	DIW-Sawi/GKB
GKB	Klantonderzoek (doorgesch. vanuit 2003)	O&S; ntb	DIW-GKB
Spreiding bibliotheken	Effectmeting	O&S; 2004	DIW-CSR
Integraal Jeugdbeleid	Evaluatie (ondersteuning)	O&S; 2004	DIW-O&J
Jongeren	Evaluatie Jongeren aan Zet	O&S; ntb	DIW-O&J
Jeugdgegevens	Jeugdmonitor	O&S; 1 ^e kw. 2004	DIW-O&J
Onderwijsgegevens	Onderwijsmonitor	O&S; 2 ^e kw. 2004	DIW-O&J
Open Wijkscholen	Evaluatie	O&S; doorlopend	DIW-O&J
SOM	Evaluatie (doorgesch. vanuit 2003)	O&S; ntb	DIW-O&J
Opvang verslaafden	Effectmeting MFC Opv. Verslaafden	O&S; 2004	DIW-GOZ
Maatsch. Werk / NIM	Klantonderzoek NIM (doorg. vanuit 2003)	O&S; ntb	DIW-GOZ

Wat is het onderzoeksobject?	Wat wordt onderzocht?	Wie onderzoekt? Wanneer gereed	Opdrachtgever?
RIO	Klantonderzoek RIO (doorg. vanuit 2003)	O&S; ntb	DIW-GOZ
Bel- ern Herstellij	Evaluatie	O&S; 2004	DSB-Stadsbeheer
<i>Opgave BRW</i>			
Bedrijfsdoorlichting (afbakening ntb)	Doelmatigheid	ntb	BRW
Loze alarmeringen	Terugdringen loze alarmeringen	Intern; 2004	BRW
Gebruiksvergunningen	Klanttevredenheid verlening en handhaving	O&S; ntb	BRW
Repressieve inzet	Klanttevredenheid	O&S; ntb	BRW
<i>DIW</i>			
Reisdocumenten	Betrouwbaarheid document en verstrekking	Auditor SC; regulier	BM, DIW-PB
Keten WVG	Kwaliteit best. en managementinformatie	Auditor SC, naj. 03	GS, DIW-GOZ
Onderwijshuisvesting	Lasten en baten (meerjarig)	- ; januari 2004	DIW-O&J
RMC	Effectrapportage	- ; december 2003	DIW-O&J
GOA	Uitvoeringsnotitie	DIW-O&J; juni 2004	DIW-O&J
Leerplicht	Verslag over afgelopen drie schooljaren	DIW-O&J; febr. 2004	DIW-O&J
Maatsch.Werk / NIM	Klanttevredenheid bij cliënten en verwijzers	Zie bij O&S	DIW-GOZ
Budgetbeheer GKB	Effectmeting budgetbeheer	Zie bij O&S	DIW-GKB
GKB	Klantonderzoek	Zie bij O&S	DIW-GKB
GKB	Benchmark	- ; jaarlijks	DIW-GKB
Bezwaarschriften Belastingen	Juridische audit	DIW-JZ; 2004	DIW-BB
Subsidieverlening	Effectiviteit toepassing Asv en sanctiebeleid	DIW-BV; eind 2004	DIW
Archief	Klanttevredenheidsonderzoek	- ; begin 2004	DIW-Arch.
Abw, IOAW, IOAZ	Kostentoerekeningsmodel	DIW-SZW; 2004	DIW-SZW
Abw, IOAW, IOAZ	Benchmark doelmatigheid 2003	- ; 2004 (regulier)	DIW-SZW
Abw	Klantonderzoek	- ; 2004	DIW-SZW
SoZaWe	Klantbestandsanalyse	DIW-SZW; 2004	DIW-SZW
Sport-/welzijnsaccommodaties	Klantonderzoek	Zie bij O&S	DIW-Sawi/CSR + DSB-Acc.
Vrijwilligersbeleid	Beleidsonderzoek	Stage-opdr.; 2004	DIW-Sawi
Sport	Sportdeelname: onderdeel stadspeiling	O&S; 2004	DIW-CSR
Speelplaatsen	Meting gebruik: onderdeel stadspeiling	O&S; 2004	DIW-CSR
Speelplaatsen	Kwalitatief onderzoek gebruik	- ; 2004	DIW-CSR
Abw, IOAW, IOAZ	Kostentoerekeningsmodel	DIW-SZW; 2004	DIW-SZW
Abw, IOAW, IOAZ	Benchmark doelmatigheid 2003	- ; 2004 (regulier)	DIW-SZW
Abw	Klantonderzoek	- ; 2004	DIW-SZW
SoZaWe	Klantbestandsanalyse	DIW-SZW; 2004	DIW-SZW
Sport-/welzijnsaccommodaties	Klantonderzoek	Zie bij O&S	DIW-Sawi/CSR + DSB-Acc.
Vrijwilligersbeleid	Beleidsonderzoek	Stage-opdr.; 2004	DIW-Sawi

Bijlage 2: Overzicht van aangeleverde ideeën die niet worden opgepakt met argumentatie daarvoor

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van alle aangeleverde ideeën die niet worden opgepakt door de Rekenkamer, met de argumentatie daarbij.

Bijlage 2: Overzicht van aangeleverde ideeën die niet worden opgepakt met argumentatie daarvoor

Idee	Argumentatie voor de keuze van de Rekenkamer het idee niet op te pakken
Ideeën van burgers	
Aankoop N.E.C.-stadion	Wij zien het als de (controleerende) taak van de gemeenteraad dit onderwerp actief te volgen, zo nodig vragen te stellen aan het College en daarop door te gaan als antwoorden niet bevredigend zijn.
Afstemming/integratie procedures woningbouwlocaties	Het rapport Rechtmatigheid, case grondexploitaties gaat in op deze problematiek (5 november 2003 aan gemeenteraad verstuurd). Dit rapport is nog niet in de gemeenteraad aan de orde geweest.
Kosten gemeentelijke afdelingen in relatie tot andere gemeenten	Er zijn op diverse terreinen benchmarkgegevens beschikbaar. Onder druk van de bezuinigingen staat dit onderwerp ook op de agenda van het College.
Inzet externe consultants	In 2003 heeft de Rekenkamer een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar dit onderwerp. De Rekenkamer heeft hierover beknopt gerapporteerd in haar jaarverslag over 2003. De Rekenkamer blijft dit onderwerp volgen in 2004.
Uitvoering van de WVG door de gemeente	<p>Het College heeft hier onderzoek naar uitgevoerd in het najaar van 2003. De bevindingen komen binnenkort beschikbaar. De Rekenkamer wacht deze af, voor zij besluit hier al dan geen (oriënterend) onderzoek naar te doen.</p> <p>In het kader van het onderzoek naar de jaarrekening doet de Rekenkamer onderzoek naar de rechtmatigheid van de uitvoering van de WVG</p>
Vergelijkend onderzoek kosten parkeren	Het idee betreft een beleidsoriënterend onderzoek. De Rekenkamer ziet het niet als haar taak dergelijke onderzoeken op te pakken. De Rekenkamer is pas achteraf aan zet.
Afhandeling post, in het bijzonder de termijnen	De Burgemeester heeft aangegeven een Plan van Aanpak op te stellen voor de verbetering van de afhandeling van de post. De Rekenkamer volgt dit verbetertraject.

Idee	Argumentatie voor de keuze van de Rekenkamer het idee niet op te pakken
Ideeën van fracties uit de gemeenteraad	
Evaluatie reïntegratie	De Rekenkamer staat op het standpunt dat het aan het College en Gemeenteraad is hierover het debat te voeren en zo nodig in te grijpen. De Rekenkamer is pas achteraf aan zet. De Rekenkamer vindt het te vroeg om op dit onderwerp in te gaan.
Onderwijsgeldstromen	De Rekenkamer is van mening dat het hier gaat om een vraag om informatie die het College voor de Gemeenteraad zou moeten beantwoorden. De Rekenkamer doet geen onderzoek naar dit onderwerp.
Eigen ideeën Rekenkamer	
Rechtmatigheidsonderzoek, onderwerpen nader te bepalen	Het gaat om een relatief nieuw onderwerp voor de gemeenteraad, waarover nog veel onduidelijkheid bestaat. De accountant doet vanaf 2004 rechtmatigheidsonderzoek; deze betreft alleen de financiële handelingen. De Rekenkamer vindt het belangrijk een bijdrage aan de discussie te blijven leveren. Met het oog op de beschikbare middelen zal deze echter minimaal zijn (één thema-onderzoek per jaar).